

Program profilaktyki chorób odtytoniowych (w tym POChP)

Szacuje się, że ponad 9 mln dorosłych Polaków pali papierosy, a 60 tys. z nich umiera rocznie przedwcześnie z powodu chorób z nim związanych. Dlatego tak ważna jest pomoc osobom palącym w rzuceniu nałogu

Palenie papierosów oraz innych wyrobów tytoniowych to nadal jeden z głównych zabójców Polaków. Odpowiedzialne jest za ok. 40% przedwczesnych zgonów wśród mężczyzn. Z powodu chorób odtytoniowych każdego roku umiera w Polsce przedwcześnie ponad 60 tys. osób. To 14 razy więcej niż ofiar wypadków drogowych.

Skala palenia tytoniu doprowadziła do epidemii chorób odtytoniowych i pogorszenia się stanu zdrowia społeczeństwa polskiego. Papierosy przyczyniają się do zachorowania nie tylko na nowotwory płuc, ale także wiele innych chorób, m.in.: zawał serca, zakrzepicę żył oraz przewlekłą obturacyjną chorobę płuc (POChP) – przewlekłe zapalenie oskrzeli i rozedma płuc. Szacuje się, że w Polsce na POChP choruje ok. 2 miliony osób, co stanowi 5% społeczeństwa. Jedynym objawem choroby przez wiele lat jest przewlekły kaszel, ale skutki choroby mogą być bardzo poważne – niedotlenienie organizmu, a w niektórych przypadkach nawet śmierć. Dlatego każdy palacz, zwłaszcza między 40 a 65 rokiem życia, powinien sprawdzić stan zdrowia swoich płuc.

Dla osób szczególnie narażonych na choroby odtytoniowe przygotowany został Program Profilaktyki Chorób Odtytoniowych (w tym POChP), którego głównym celem jest podniesienie świadomości poprzez edukację zdrowotną oraz zmniejszenie wskaźnika zachorowalności i śmiertelności z powodu palenia tytoniu, a także objęcie chorych wczesną diagnostyką i opieką specjalistyczną.

Czy program jest dla Ciebie?

Tak, jeżeli masz więcej niż 18 lat i palisz papierosy lub inne wyroby tytoniowe, a zwłaszcza jeżeli jesteś w średnim wieku (między 40 a 65 lat) i nie miałeś w ramach programu profilaktyki POChP wykonanych badań spirometrycznych w ciągu ostatnich 36 miesięcy oraz nie zdiagnozowano u Ciebie wcześniej przewlekłej obturacyjnej choroby płuc, przewlekłego zapalenia oskrzeli lub rozedmy.

Cel programu

- zmniejszenie zachorowalności na schorzenia odtytoniowe, w tym ograniczenie zachorowalności, inwalidztwa i umieralności z powodu POChP poprzez kompleksowe działania edukacyjno-diagnostyczne i terapeutyczne w grupach wysokiego ryzyka,
- poprawa świadomości w zakresie szkodliwości palenia oraz metod zapobiegania i leczenia uzależnienia od tytoniu, w tym upowszechnienie wiedzy o POChP, czynnikach jej ryzyka oraz zdrowotnych i społecznych skutkach choroby,
- wczesne wykrywanie POChP i innych chorób odtytoniowych oraz poprawa dostępności do specjalistycznego leczenia uzależnienia od tytoniu i chorób płuc,
- poprawa skuteczności leczenia chorób odtytoniowych, przede wszystkim chorób układu oddechowego, układu krążenia i chorób nowotworowych.

Kto i gdzie realizuje program?

Program profilaktyki chorób odtytoniowych (w tym POChP) realizują wybrane placówki POZ, które mają podpisaną w tym zakresie umowę z NFZ.

[Znajdź placówkę, która realizuje program](#) (wybierz z listy hasło „Profilaktyka chorób odtytoniowych”).

Jak się zgłosić?

Nie potrzebujesz skierowania. Wystarczy, że się zgłosisz do odpowiedniej placówki realizującej umowę z NFZ w tym zakresie.

Co Cię czeka w ramach programu?

Na pierwszej wizycie lekarz przedstawi Ci założenia programu i przeprowadzi z Tobą wywiad dotyczący palenia tytoniu i Twojego zdrowia.

Jeżeli zajdzie potrzeba, lekarz skieruje Cię na badania diagnostyczne: badania przedmiotowe (pomiar masy ciała, wzrostu, ciśnienia tętniczego krwi), badania fizykalne oraz – w przypadku, jeżeli jesteś palaczem i zostaniesz zakwalifikowany do świadczeń w zakresie profilaktyki POChP – dodatkowo przejdiesz badanie spirometryczne (osoby wieku 40-65), polegające na oddychaniu do aparatu mierzącego pojemność płuc i szybkość wydechu.

W zależności od wyników badań lekarz albo poinformuje Cię o skutkach palenia tytoniu albo, jeśli zdecydujesz się rzucić palenie, skieruje Cię do placówki, w której weźmiesz udział w terapii grupowej. Lekarz może Cię również skierować na dalszą diagnostykę (poza programem).

Kiedy się zapisać?

Kiedy palisz tytoń i chciałbyś wyjść z choroby.

Co przygotować?

Na wizytę musisz wziąć ze sobą jedynie dokument tożsamości.

Jak długo będziesz czekać?

Termin wizyty ustali realizująca program placówka, do której się udasz.

Co zyskasz?

Dowiesz się więcej na temat szkodliwości palenia tytoniu oraz chorób przez nie wywoływanych. Skorzystasz z diagnostyki i, w razie potrzeby, specjalistycznej opieki lekarskiej już na wczesnym etapie choroby.

Institucja odpowiedzialna za Program

Narodowy Fundusz Zdrowia.

Podstawa prawna

Świadczenia opieki zdrowotnej związane z profilaktyką chorób odtytoniowych (w tym POChP) wczesnym wykrywaniem są finansowane zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu programów zdrowotnych ([188](#) [Dz.U. 2018 poz.](#)), a także z załącznikiem nr 6 do

[Zarządzenia Nr 111/2022/DSOZ Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 2 września 2022 r.](#)

[r.](#) w sprawie określenia warunków zawierania i realizacji umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju programy zdrowotne – w zakresach: profilaktyczne programy zdrowotne (ze zm.).